

Woord- en zaakregister

A

Adolf, hertog van Gelre	88, 89
Aken	59, 62, 65, 76, 96
Altaren voor Jupiter Optimus Maximus en Fortuna	33
appèl van Nijmegen	73
archieff van Nijmegen	67, 77, 127
Arminius	52
Arnhem	7, 78, 79, 87
Arnold, hertog van Gelre	82, 84, 85, 87, 88
arsenaal van Nijmegen	73
Atrecht	134
Augusta	6
Aurelius Victorinus, usurpator	56
Austrasië	58, 127

B

Bataven	9, 52, 109
nakomelingen van de Catti	109
uitmuntend in dapperheid	106
vasthoudend aan de oude zeden	109
vrienden en broeders van het Romeinse volk	54, 102
zeer gehecht aan vrijheid	52, 93
van de Bataven, forten	53
burgerlijke gemeenschap, volksvergadering, volk, stam	54
verdrag met de Romeinen	53
de naam	59, 128
koningen	11, 107
de naam 'Batavia'	124, 125, 128
Batavodurum	2, 3, 127, 135
Batenburg	13, 15
Batua, district	125
Beatrix van Teisterbant	61
aardewerken beeldjes van de goden	38
Begijnen	31
barnstenen bekertjes	30
belasting voor grond en persoon	95
tolgelden, weidegelden, enz	95
voor schaduw en lucht	100
belastinginners	70
Betuwe: Over- en Neder-Betuwe	79
bewijs op grond van overeenkomst in benaming	14
bier	21
boetes	100, 114, 118, 119, 133
Bommel	7, 129, 132
bondgenootschap	93
Bonn	11, 13
boswachter-graaf	26
Brabant	126
broederschappen	112
Buren, gebied	85, 127
burgerlijke gemeenschap, stad (<i>civitas</i>)	6, 80

belangrijkste steden van Gelre	79
Rijksstad	62, 64
vrije stad	100
zie: stad (<i>urbs</i>)	
burggraaf	70, 71
burgus	15

C

Castra Herculis	14
Catti	109, 110
Christenen 'visjes' genoemd	116
cijns	96
Claudius Civilis	1, 2, 5, 11, 109
Claudius Labeo	11
Colonia	6
dorpen van de Cugerni	4

D

Diederik de Vlieger, graaf van Kleef	61
dienstbetoon	101
Driel, dorp	84
Drusus-gracht	18, 22, 23, 81
duel	73, 103, 115
het woord 'Dunus/m' en 'Durus/m'	135

E

Edward, hertog van Gelre	83, 86, 87
eed der ongelukkigen	114
eed van de Nijmeegse burger	94, 99, 102, 114, 121
Elst, dorp	125
Eltener berg	18
erfgenamen	113

F

Fidius, beeldje	111
formules uit de advocatuur	92, 112, 114, 128
Franken	57, 58, 94, 107

G

Galliërs	10, 107
gebied van Nijmegen	105, 128
Geldern, stad	80, 89
geldschietters	74
Gelrenaren, bedreven in het paardrijden	122
gemeenschap van goederen tussen echtgenoten	113
Sint Nicolaas-genootschap	117, 118, 120
gerada	108
Gerard III, graaf van Gelre	130
Germanen	52, 109, 120
afleggen van een getuigenis	103, 104, 114
gildemeesters	118
Goch, stad	7

gouden zegel	97
gouverneur van Nijmegen	61
Grave, stad	87
graven van Kleef	61

H

Hadrianus, keizer	8
handschoenen gestuurd naar Luik	98
Harderwijk	7
hechtenis, het recht een burger in hechtenis te nemen	73, 103
heldinnen van Nijmegen	108, 112
Hendrik VI, keizer, geboren te Nijmegen	62
Hercules, beeldjes	111
herkrijgen van het burgerrecht	104
Hessenberg	31, 32
Hezelpoort	106
de naam 'Holland'	124
Hollanders, bedreven in het varen	122
Hunnerberg	33
en Hunnerpoort	28
huwelijksovereenkomsten	104, 113

I

ijzeren schrijfstiften	121
immuniteit	95
ineengeslagen rechterhanden, teken van gastvrijheid en eendracht	98, 114
Ingelheim	59
inscripties L.X.G.	39
L.XXX.Ulp.Victricis	39

J

jaagpaarden	24
de jacht	26, 104

K

kaart/plaat van brons	55, 135
kaart van Peutinger	56
kaart van Ptolemaeus	13
kampdorpen	36
Karel de Grote, keizer	59
als voorbeeld om te leven	60
Karel V, keizer, hertog van Gelre	90, 91
Karel van Bourgondië, de oorlogszuchtige	89
Karel van Egmond, hertog van Gelre	82, 89, 90
Kattenpad	34
Kelten	112, 119, 135
Keulen (Ara Ubiorum)	11
Keulen (Colonia Agrippinensium)	6, 23, 57, 76, 124, 135
Keulen (<i>oppidum Ubiorum</i>)	6, 10, 11
Keurmede	130
stenen kistje	31, 35
kledingspeld: gewone, verloren gegane van oude komediespelers	40
de gladde, onversierde	42

de opengewerkte	43
kledingspeldtypen	42
Kleef	18
klokken, het luiden van de klokken	132
knotsen, met lauwerkrans gesierd en knoestig	108
koningen van Austrasië	59, 61, 124, 127
koninklijke hoogheidsrechten	72, 74
kovel, kapmantel	71
kwartieren van Gelre	80

L

Lactantius	111
lamp van brons	29, 35
van aardewerk	31
landvoogd van de burcht	61, 62
legerkamp, fort	15
legioen X Gemina	39
legioen XXX Ulpia	2, 3, 13
Leiden	3, 7, 13
Leur, dorp	16
Lobith, huis	85
Lucus Augusti	6
Luik	98, 114
Lutatia Sueba	34

M

Maas	22
Maasmonding	3
Maastricht	98
Mars in krijgsmantel	35
Marseillanen met één zwaard	117
Matronae Aufaniae	33, 110
Mattiaci	9
Maximiliaan, koning	82, 89
Het Meertje, rivier	21
Mercurius	110, 119
Mercurius, beeldjes	111
Merovech	58
Meurs, graaf van, waarnemend bestuurder van Gelre	89
mijlpaal	8
molbier	21
bronzen, zilveren en gouden Nijmeegse munten	74, 76
consulmunten, muntmeester-munten	38, 115
doormidden gesneden	38, 115
gekarteld	38, 110
met Januskop en schip	38
ruwe munten	34, 37
aangetroffen aan de voet van de burcht	37

N

de nacht leidt de dag	112, 119
Neptunus, beschermgod van de schippers	23
Neuss	11
Nijmeegse ruiter	122

Nijmegen, bekoorlijkheid	24
Belvedere	25
burcht	29, 36, 37, 59, 61, 82, 117, 127 enz
graaf	62
graan	21
heilig woud	25, 26
Keltisch van oorsprong	136
ligging	19, 20, 22
naam, op verschillend manier geschreven	135
openbaar bestuur	102, 117
oversteek	22
rechten en privilegies	63, 72
stadskwartieren	28
nonnen	31
Noormannen	107
Noyon	137

O

omgang met wapens	120
ontbijt	115
onttrekking aan het maatschappelijk verkeer heeft verlies	
van burgerrecht tot gevolg	103
Ooij, heerlijkheid	21
oorkondenschrijvers	91
oorlogsvoering van de Bataven	106
oorsprong van het hertogdom Gelre	79
opvolging volgens testament	113, 121
Otto II, graaf van Gelre	61
III, graaf van Gelre	7, 66, 77, 97
oude vondsten	27
binnen de stad	28
in het noordelijke deel	31
in het oostelijke deel	29
in het zuidelijke deel	29
in het westelijke deel	30
aan de voet van de burcht	36
ten oosten van de stad	33
ten zuiden van de stad	35
ten westen van de stad	32

P

paarden van de raadsleden van Nijmegen	123
het woord 'pagus' (<i>district</i>)	126
paleis van de gemeenschap, koninklijk paleis	60
parochiekerk van Nijmegen	153
pastinaak	21
pays	126
premie	96
privilegies van Nijmegen	63

Q

Quaden	57
--------	----

R

recht van vergelding	77
recht op postdienst	74
burgerrecht	72, 74, 103, 104
Italisch recht	95
recht de non evocando	103, 105
recht in zake religie	75
recht van eerste keus	92, 121
rechten van het land van Maas en Waal	79
Reichswald	19, 128
Reinoud I, graaf van Gelre	77
II, graaf van Gelre	78
II, hertog van Gelre	79
III, hertog van Gelre	82, 86
IV, hertog van Gelre	87
Verenigde Republiek van Bataven en Friezen	92
Rijk van Nijmegen	64, 128
Rijnsplitsing	19, 124
Rindern	134
ringen met een afbeelding van Neptunus	23
trouwingen met koppen aan beide uiteinden	111
zegel- en trouwingen	33
Roermond	7, 79, 80, 131
Roomse voet	19
ruiter te paard, 'gouden rijder'	122
ruiters van de Bataven	121

S

Saksen	57
Saliërs	57
schepen met smalle voor- en achterstevan	23
Sicambriër	58, 107
sluis	21
soorten munten	38
stad (<i>municipium</i>)	6
stad (<i>urbs</i>)	56
belangrijkste van Gelre	79, 80
stadsknecht	73
stafdragers	70
steden, belangrijkste steden van Gelre, oorsprong	79
rangorde	79
waardigheid en macht	83, 84, 85
steden van de Bataven	4
op de Rijnsoever	20
van de Germanen	7, 8, 9, 20
veel steden met de naam 'Nijmegen'	136
steuern en accijnzen	99

T

Tacitus, schrijver	3
testament opstellen	113
Tiel	81, 87, 126, 129, 132
riddertol	98
tol te Nijmegen	61

tol, scheeps- en wagentol	23, 24
Trajanus, keizer	7
Treviri	6, 58

U

Ubbergen	34
oude uitrustingsstukken	39

V

vaandel van Nijmegen	73, 108
rood vaatwerk	32
Valkhof, burcht	82, 90
Veluwe	130
verdrag van de Hanzesteden	73
van de Staten van Gelre	131
verpanding van de burcht van Nijmegen	60, 82
verpanding van Nijmegen	66
versterking (<i>magera</i>)	140
versterking Knodsenburg	108
vesting van Constantijn	137, 142
voetgangerstol	96
drie categorieën vondsten	38
in vriendschap eerbiedigen	101
vrijheid van slavernij	93
van belasting	95
van alle vormen van onderhorigheid tov vreemde heersers	100
vrij volk	101

W

Waal	19, 124
Waaldijken	20
waarnemer	62
wagenbelasting	96
Wageningen	7
wapen van Nijmegen	76, 161
wapenrusting	121
wasbekken	34
Wijk bij Duurstede, dorp	3, 7
Willem van Egmond	89
Willem I, hertog van Gelre	87
Willem II, hertog van Gelre	90, 132
Winsseling	32
witte peen uit Gellep	21

X

Xanten (<i>Castra Vetera</i>)	5, 8, 20, 38, 53
Xanten (<i>Colonia Trajana</i>)	8, 38

Z

zelfbestuur van Nijmegen	72
zoutbelasting	96
Zutphen	79, 80, 81
zwaard voor het onthoofden van misdadigers	117